
آنا رشیسم الکترونیکی

وارونگی دولت الکترونیکی در ایران

www.ketab.ir

محسن شکوری مقدم - فاطمه قناد (عضو هیئت علمی دانشگاه علم و فرهنگ)

اسفندماه ۱۴۰۰

شکوری مقدم، محسن، ۱۳۴۵ -	سرشناسه
آثار شیم الکرونیکی: وارونگی دولت الکرونیکی در ایران، محسن شکوری مقدم، فاطمه قتاد	عنوان و نام پدیدآور
تهران: سیماک، ۱۴۰۰.	مشخصات نشر
۲۲۵ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.	مشخصات ظاهری
۹۷۸۶۰۰۹۶۸۵۳۸۷ ریال ۹۲۰۰۰۰	شابک
فیفا	وضعیت فهرست نویسی
اینترنت در مدیریت دولتی -- ایران	موضوع
Internet in public administration -- Iran	موضوع
اینترنت در مدیریت دولتی	موضوع
Internet in public administration	موضوع
قتاد، فاطمه، ۱۳۵۱ -	شناسه افزوده
JF1۵۲۵	رده بندی کنگره
۳۵۲/۳۸۰۲۸۵۴۶۷۸	رده بندی دیویی
۸۷۴۴۴۴	شماره کتابشناسی ملی
فیفا	اطلاعات رکورد کتابشناسی

www.ketab.ir

آنا رشیسم الکترونیکی

وارونگی دولت الکترونیکی در ایران

ناشر: سیماک

مؤلفین: محسن شکوری مقدم، فاطمه قناد

طرح جلد: نیما فکورزاده

لیتوگرافی و صحافی: صنوبر

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۹۲ هزار تومان

چاپ اول: زمستان ۱۴۰۰ [ویراست اول]

تلفن: ۹ و ۸۸۲۰۸۳۰۷ - ۰۲۱

کلیه حقوق مادی و معنوی برای ناشر محفوظ است.

nashr@simac.ir

فهرست

۱	دییاجه
۲	وحدت و یکپارچگی دولت
۲	فضای کسب و کار
۳	هم‌آیندی و ارونکی ها
۴	فرسایش تمدنی
۴	مثلت و ارونکی

۹	بخش اول: کلیات
۱۰	زیرساخت حیاتی برای حکمرانی خوب
۱۲	عناصر نرم و سخت حکمرانی
۱۳	ثبات بخشی و توانمندسازی
۱۴	برج مراقبت و هدایت نظام اداری
۱۵	شبکه‌های سراسری بجای تأسیسات انفرادی
۱۵	ساحت‌های دوگانه

۱۶	موجودیت‌های چهارگانه
۱۷	عملیات پنج‌گانه
۱۸	ویژگی‌های شش‌گانه
۱۹	اصول هفت‌گانه
۲۳	سازمان‌های هشت‌گانه
۲۴	جزیره/سیلو
۲۶	چسبندگی سیلوه‌ها
۲۸	عرش حکمرانی (۱)
۳۲	اطلاعات ملی پایه
۳۴	تکسرگرایی سیستمی
۳۵	آنتروپی دولت الکترونیکی
۳۶	انتظارات از دولت الکترونیکی
۳۷	برابرسازی شهروندان در مقابل قانون
۳۷	هوشمندسازی - سازمان هوشمند
۳۹	حکمرانی دیجیتال - دولت هوشمند
۴۰	پایه تمدنی - بستر کارآمدی
۴۱	بهبود کیفیت قانون‌نویسی
۴۲	کاهش تبعیض و تفسیر به رأی
۴۳	جریان دو سویه اطلاعات حیاتی
۴۴	شبکه عصبی

بخش دوم: نشانه‌ها..... ۴۷

۴۷	مقدمه
۴۹	جزایر پراکنده
۵۱	کثرت مضاعف
۵۱	واقعیات خارجی

۵۲.....	شاهد ۱.....
۵۲.....	شاهد ۲.....
۵۳.....	شاهد ۳.....
۵۴.....	شاهد ۴.....
۵۵.....	شاهد ۵.....
۵۶.....	شاهد ۶.....
۵۷.....	شاهد ۷.....
۵۸.....	کارتی که هوشمند نیست.....
۵۹.....	بحث مصداقی: آنارشیزم الکترونیکی در حوزه اماکن و املاک.....
۶۲.....	عقبگرد اصلاحات.....
۶۴.....	باتلاق مقرراتی.....
۶۷.....	تسری وارونگی به حوزه شهری.....
۶۹.....	بلدیه قجری!.....
۷۳.....	آسیب‌های پلتفرم مشترک.....
۷۵.....	ناکامی ۱۳ ساله در اصلاحات مجوردهی.....
۷۷.....	جنگ چریکی و نبرد کلاسیک.....
۷۹.....	بزرگراه دولت الکترونیکی.....
۸۰.....	رطب خوردن و منع رطب!.....
۸۱.....	جمع‌بندی: همگامی وارونگی با کلان‌روندهای منفی.....
۸۳.....	بخش سوم: ریشه‌ها.....
۸۴.....	ناکارآمدی نظام اداری.....
۸۴.....	چنددولتی - بی‌دولتی.....
۸۶.....	برزخ دولت مدرن.....
۸۷.....	مهندسی بجای مدیریت.....
۸۹.....	غیبت اصول اساسی.....
۹۰.....	متولیان متعدد.....

۹۱	 کار گروه تعامل پذیری بجای پلتفرم تعامل پذیر!
۹۲	 فرافکنی (۱)
۹۳	 جنگ با نوآوری - تخریب خلاق
۹۵	 خطای غفلت و ارتکاب
۹۷	 بسته بودن دولت
۹۸	 تبعات بنگاه داری دولت
۹۹	 گریز از شفافیت
۹۹	 بودجه نفتی
۱۰۱	 تمایل به فریبی
۱۰۲	 نمونه ۱
۱۰۳	 نمونه ۲
۱۰۳	 نمونه ۳
۱۰۴	 نمونه ۴
۱۰۴	 همگامی وارونگی و کورپورالیسم
۱۰۵	 تعارض منافع
۱۰۷	 عدم تفکیک
۱۰۹	 ذی نفعان
۱۱۰	 ذی نفع شماره ۱: نهادهای بهره کش
۱۱۱	 ذی نفع شماره ۲: کاسبان تحریم
۱۱۳	 ذی نفع شماره ۳: بازار تکتسیرگرایی
۱۱۵	 یک پرسش
۱۱۶	 توجهات حقوقی - امنیتی
۱۱۷	 تشابه سرشت ها و سرنوشت ها
۱۱۹	 پیش فرض های پنهان غلط
۱۲۱	 مرکز ملی یا اطلاعات ملی؟
۱۲۳	 تئوری توطئه (۱)
۱۲۴	 تئوری توطئه (۲)

بخش چهارم: پیامدها	۱۲۷
بقا یا توسعه	۱۲۹
فراگیری وارونگی	۱۳۰
خلق هیولا	۱۳۰
آنارشیسم الکترونیکی	۱۳۱
ام. اس. دولتی	۱۳۲
لغزندگی و بی ثباتی سیاست گذاری (۱)	۱۳۵
لغزندگی و بی ثباتی سیاست گذاری (۲)	۱۳۶
فساد	۱۳۹
پسرفت اقتصاد!	۱۴۰
فرافکنی (۲)	۱۴۲
شیوع ویروس	۱۴۴
هزینه های چندبرابری	۱۴۵
طرح جامع مالیاتی	۱۴۶
خیال بافی	۱۴۸
کارنامه سازی	۱۴۹
میوه دولت الکترونیکی	۱۵۱
مطالعات تطبیقی - شاخص های بین المللی	۱۵۴
شاخص توسعه دولت الکترونیکی (EGDI)	۱۵۴
شاخص شفافیت	۱۵۵
شاخص بهره وری	۱۵۵
شاخص حاکمیت قانون	۱۵۶
بخش پنجم: راه حل	۱۵۷
مقدمه: توانمندسازی حکومت، اصلاح طلبی اصیل	۱۵۸
تصمیم بد یا تصمیم سخت	۱۵۹
بیماری سخت درمان سخت می طلبد	۱۶۰

دیباچه

برخی فناوری‌ها حقیقتاً ظرفیت متحول کردن جوامع را دارند و می‌توانند موجی از تحولات را نیز به دنبال خود بیاورند. در یک سطح کلان اینترنت این گونه بود؛ دولت الکترونیکی واقعی نیز برای انجام وظایفی که حکومت‌ها در ارائه خدمات به شهروندان و صدور مجوزهای کسب‌وکار برعهده دارند، فناوری پیشرفته و بر ساخته‌ای نوظهور است که کارکردها و تأثیراتی شگرف دارد اما دستیابی برخی جوامع به این پدیده، با چالش‌هایی روبه‌رو است.

دولت الکترونیکی واقعی عرش حکمرانی و زیرساختی حیاتی و بی‌بدیل برای اداره جوامع امروز به شمار می‌رود؛ نخست اینکه بستری است که حکومت می‌تواند با صرف هزینه و زمان بسیار کمتر خدماتی بهتر، در دسترس‌تر، فراگیرتر، قانون‌مدارتر، با حداقل تبعیض و حداکثر شفافیت به شهروندان و کسب‌وکارها ارائه دهد؛ دوم، امکان اجرای بسیاری از قوانین و سیاست‌ها را برای دولت/حاکمیت فراهم می‌کند و سوم آن‌که شبکه عصبی‌ای میان جامعه و مراکز مدیریت و سیاست‌گذاری کشور است.